

Lege nr. 544 din 2001-10-12
liberul acces la informatiile de interes public
Publicatie: Monitorul Oficial nr. 663 din 2001-10-23
Emitent: Parlamentul

Parlamentul Romaniei adopta prezenta lege.

CAPITOLUL I - Dispozitii generale

Art. 1.

Accesul liber si neingradit al persoanei la orice informatii de interes public, definite astfel prin prezenta lege, constituie unul dintre principiile fundamentale ale relatiilor dintre persoane si autoritatile publice, in conformitate cu Constitutia Romaniei si cu documentele internationale ratificate de Parlamentul Romaniei.

Art. 2.

In sensul prezentei legi:

- a) prin autoritate sau institutie publica se intelege orice autoritate sau institutie publica, precum si orice regie autonoma care utilizeaza resurse financiare publice si care isi desfasoara activitatea pe teritoriul Romaniei, potrivit Constitutiei;
- b) prin informatie de interes public se intelege orice informatie care priveste activitatile sau rezulta din activitatile unei autoritati publice sau institutii publice, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informatiei;
- c) prin informatie cu privire la datele personale se intelege orice informatie privind o persoana fizica identificata sau identificabila.

CAPITOLUL II - Organizarea si asigurarea accesului la informatiile de interes public

SECTIUNEA 1 - Dispozitii comune privind accesul la informatiile de interes public

Art. 3.

Asigurarea de catre autoritatile si institutiile publice a accesului la informatiile de interes public se face din oficiu sau la cerere, prin intermediul compartimentului pentru relatii publice sau al persoanei desemnate in acest scop.

Art. 4.

(1) Pentru asigurarea accesului oricarei persoane la informatiile de interes public autoritatile si institutiile publice au obligatia de a organiza compartimente specializate de informare si relatii publice sau de a desemna persoane cu atributii in acest domeniu.

(2) Atributiile, organizarea si functionarea compartimentelor de relatii publice se stabilesc, pe baza dispozitiilor prezentei legi, prin regulamentul de organizare si functionare a autoritatii sau institutiei publice respective.

Art. 5.

(1) Fiecare autoritate sau institutie publica are obligatia sa comunice din oficiu urmatoarele informatii de interes public:

- a) actele normative care reglementeaza organizarea si functionarea autoritatii sau institutiei publice;
- b) structura organizatorica, atributiile departamentelor, programul de functionare, programul de audiente al autoritatii sau institutiei publice;
- c) numele si prenumele persoanelor din conducerea autoritatii sau a institutiei publice si ale functionarului responsabil cu difuzarea informatiilor publice;
- d) coordonatele de contact ale autoritatii sau institutiei publice, respectiv: denumirea, sediul, numerele de telefon, fax, adresa de e-mail si adresa paginii de Internet;
- e) sursele financiare, bugetul si bilantul contabil;
- f) programele si strategiile proprii;
- g) lista cuprinzand documentele de interes public;
- h) lista cuprinzand categoriile de documente produse si/sau gestionate, potrivit legii;
- i) modalitatile de contestare a deciziei autoritatii sau a institutiei publice in situatia in care persoana se considera vatamata in privinta dreptului de acces la informatiile de interes public solicitate.

(2) Autoritatile si institutiile publice au obligatia sa publice si sa actualizeze anual un buletin informativ care va cuprinde informatiile prevazute la alin. (1) .

(3) Autoritatile publice sunt obligate sa dea din oficiu publicitatii un raport periodic de activitate, cel putin anual, care va fi publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea a II-a.

(4) Accesul la informatiile prevazute la alin. (1) se realizeaza prin:

- a) afisare la sediul autoritatii sau al institutiei publice ori prin publicare in Monitorul Oficial al Romaniei sau in mijloacele de informare in masa, in publicatii proprii, precum si in pagina de Internet proprie;
- b) consultarea lor la sediul autoritatii sau al institutiei publice, in spatii special destinate acestui scop.

Art. 6.

(1) Orice persoana are dreptul sa solicite si sa obtina de la autoritatile si institutiile publice, in conditiile prezentei legi, informatiile de interes public.

(2) Autoritatile si institutiile publice sunt obligate sa asigure persoanelor, la cererea acestora, informatiile de interes public solicitate in scris sau verbal.

(3) Solicitarea in scris a informatiilor de interes public cuprinde urmatoarele elemente:

- a) autoritatea sau institutia publica la care se adreseaza cererea;
- b) informatia solicitata, astfel incat sa permita autoritatii sau institutiei publice identificarea informatiei de interes public;
- c) numele, prenumele si semnatura solicitantului, precum si adresa la care se solicita primirea raspunsului.

Art. 7.

(1) Autoritatile si institutiile publice au obligatia sa raspunda in scris la solicitarea informatiilor de interes public in termen de 10 zile sau, dupa caz, in cel mult 30 de zile de la inregistrarea solicitarii, in functie de dificultatea, complexitatea, volumul lucrarilor documentare si de urgenta solicitarii. In cazul in care durata necesara pentru identificarea si difuzarea informatiei solicitate depaseste 10 zile, raspunsul va fi comunicat solicitantului in maximum 30 de zile, cu conditia instiintarii acestuia in scris despre acest fapt in termen de 10 zile.

(2) Refuzul comunicarii informatiilor solicitate se motiveaza si se comunica in termen de 5 zile de la primirea petitiilor.

(3) Solicitarea si obtinerea informatiilor de interes public se pot realiza, daca sunt intrunite conditiile tehnice necesare, si in format electronic.

Art. 8.

(1) Pentru informatiile solicitate verbal functionarii din cadrul compartimentelor de informare si relatii publice au obligatia sa precizeze conditiile si formele in care are loc accesul la informatiile de interes public si pot furniza pe loc informatiile solicitate.

(2) In cazul in care informatiile solicitate nu sunt disponibile pe loc, persoana este indrumata sa solicite in scris informatia de interes public, urmand ca cererea sa ii fie rezolvata in termenele prevazute la art. 7.

(3) Informatiile de interes public solicitate verbal se comunica in cadrul unui program minim stabilit de conducerea autoritatii sau institutiei publice, care va fi afisat la sediul acesteia si care se va desfasura in mod obligatoriu in timpul functionarii institutiei, incluzand si o zi pe saptamana, dupa programul de functionare.

(4) Activitatile de registratura privind petitiile nu se pot include in acest program si se desfasoara separat.

(5) Informatiile de interes public solicitate verbal de catre mijloacele de informare in masa vor fi comunicate, de regula, imediat sau in cel mult 24 de ore.

Art. 9.

(1) In cazul in care solicitarea de informatii implica realizarea de copii de pe documentele detinute de autoritatea sau institutia publica, costul serviciilor de copiere este suportat de solicitant, in conditiile legii.

(2) Daca in urma informatiilor primite petentul solicita informatii noi privind documentele aflate in posesia autoritatii sau a institutiei publice, aceasta solicitare va fi tratata ca o noua petitie, raspunsul fiind trimis in termenele prevazute la art. 7 si 8.

Art. 10.

Nu este supusa prevederilor art. 7-9 activitatea autoritatilor si institutiilor publice de raspunsuri la petitii si de audiente, desfasurata potrivit specificului competentelor acestora, daca aceasta priveste alte aprobari, autorizari, prestari de servicii si orice alte solicitari in afara informatiilor de interes public.

Art. 11.

(1) Persoanele care efectueaza studii si cercetari in folos propriu sau in interes de serviciu au acces la fondul documentaristic al autoritatii sau al institutiei publice pe baza solicitarii personale, in conditiile legii.

(2) Copiile de pe documentele detinute de autoritatea sau de institutia publica se realizeaza in conditiile art. 9.

Art. 12.

- (1) Se excepteaza de la accesul liber al cetatenilor, prevazut la art. 1, urmatoarele informatii:
- a) informatiile din domeniul apararii nationale, sigurantei si ordinii publice, daca fac parte din categoriile informatiilor clasificate, potrivit legii;
 - b) informatiile privind deliberarile autoritatilor, precum si cele care privesc interesele economice si politice ale Romaniei, daca fac parte din categoria informatiilor clasificate, potrivit legii;
 - c) informatiile privind activitatile comerciale sau financiare, daca publicitatea acestora aduce atingere principiului concurentei loiale, potrivit legii;
 - d) informatiile cu privire la datele personale, potrivit legii;
 - e) informatiile privind procedura in timpul anchetei penale sau disciplinare, daca se pericliteaza rezultatul anchetei, se dezvaluie surse confidentiale ori se pun in pericol viata, integritatea corporala, sanatatea unei persoane in urma anchetei efectuate sau in curs de desfasurare;
 - f) informatiile privind procedurile judiciare, daca publicitatea acestora aduce atingere asigurarii unui proces echitabil ori interesului legitim al oricareia dintre partile implicate in proces;
 - g) informatiile a caror publicare prejudiciaza masurile de protectie a tinerilor.
- (2) Raspunderea pentru aplicarea masurilor de protejare a informatiilor apartinand categoriilor prevazute la alin. (1) revine persoanelor si autoritatilor publice care detin astfel de informatii, precum si institutiilor publice abilitate prin lege sa asigure securitatea informatiilor.

Art. 13.

Informatiile care favorizeaza sau ascund incalcarea legii de catre o autoritate sau o institutie publica nu pot fi incluse in categoria informatiilor clasificate si constituie informatii de interes public.

Art. 14.

- (1) Informatiile cu privire la datele personale ale cetateanului pot deveni informatii de interes public numai in masura in care afecteaza capacitatea de exercitare a unei functii publice.
- (2) Informatiile publice de interes personal nu pot fi transferate intre autoritatile publice decat in temeiul unei obligatii legale ori cu acordul prealabil in scris al persoanei care are acces la acele informatii potrivit art. 2.

SECTIUNEA a 2-a - Dispozitii speciale privind accesul mijloacelor de informare in masa la informatiile de interes public

Art. 15.

- (1) Accesul mijloacelor de informare in masa la informatiile de interes public este garantat.
- (2) Activitatea de culegere si de difuzare a informatiilor de interes public, desfasurata de mijloacele de informare in masa, constituie o concretizare a dreptului cetatenilor de a avea acces la orice informatie de interes public.

Art. 16.

Pentru asigurarea accesului mijloacelor de informare in masa la informatiile de interes public autoritatile si institutiile publice au obligatia sa desemneze un purtator de cuvnt, de regula din cadrul compartimentelor de informare si relatii publice.

Art. 17.

- (1) Autoritatile publice au obligatia sa organizeze periodic, de regula o data pe luna, conferinte de presa pentru aducerea la cunostinta a informatiilor de interes public.

(2) In cadrul conferintelor de presa autoritatile publice sunt obligate sa raspunda cu privire la orice informatii de interes public.

Art. 18.

(1) Autoritatile publice au obligatia sa acorde fara discriminare acreditare ziaristilor si reprezentantilor mijloacelor de informare in masa.

(2) Acreditarea se acorda la cerere, in termen de doua zile de la inregistrarea acesteia.

(3) Autoritatile publice pot refuza acordarea acreditarii sau pot retrage acreditarea unui ziarist numai pentru fapte care impiedica desfasurarea normala a activitatii autoritatii publice si care nu privesc opiniile exprimate in presa de respectivul ziarist, in conditiile si in limitele legii.

(4) Refuzul acordarii acreditarii si retragerea acreditarii unui ziarist se comunica in scris si nu afecteaza dreptul organismului de presa de a obtine acreditarea pentru un alt ziarist.

Art. 19.

(1) Autoritatile si institutiile publice au obligatia sa informeze in timp util mijloacele de informare in masa asupra conferintelor de presa sau oricaror alte actiuni publice organizate de acestea.

(2) Autoritatile si institutiile publice nu pot interzice in nici un fel accesul mijloacelor de informare in masa la actiunile publice organizate de acestea.

(3) Autoritatile publice care sunt obligate prin legea proprie de organizare si functionare sa desfasoare activitati specifice in prezenta publicului sunt obligate sa permita accesul presei la acele activitati, in difuzarea materialelor obtinute de ziaristi urmand sa se tina seama doar de deontologia profesionala.

Art. 20.

Mijloacele de informare in masa nu au obligatia sa publice informatiile furnizate de autoritatile sau de institutiile publice.

CAPITOLUL III - Sanctiuni

Art. 21.

(1) Refuzul explicit sau tacit al angajatului desemnat al unei autoritati ori institutii publice pentru aplicarea prevederilor prezentei legi constituie abatere si atrage raspunderea disciplinara a celui vinovat.

(2) Impotriva refuzului prevazut la alin. (1) se poate depune reclamatie la conducatorul autoritatii sau al institutiei publice respective in termen de 30 de zile de la luarea la cunostinta de catre persoana lezata.

(3) Daca dupa cercetarea administrativa reclamatia se dovedeste intemeiata, raspunsul se transmite persoanei lezate in termen de 15 zile de la depunerea reclamatiei si va contine atat informatiile de interes public solicitate initial, cat si mentionarea sanctiunilor disciplinare luate impotriva celui vinovat.

Art. 22.

(1) In cazul in care o persoana se considera vatamata in drepturile sale, prevazute in prezenta lege, aceasta poate face plangere la sectia de contencios administrativ a tribunalului in a carei

raza teritoriala domiciliara sau in a carei raza teritoriala se afla sediul autoritatii ori al institutiei publice. Plingerea se face in termen de 30 de zile de la data expirarii termenului prevazut la art. 7.

(2) Instanta poate obliga autoritatea sau institutia publica sa furnizeze informatiile de interes public solicitate si sa plateasca daune morale si/sau patrimoniale.

(3) Hotararea tribunalului este supusa recursului.

(4) Decizia Curtii de apel este definitiva si irevocabila.

(5) Atat plangerea, cat si apelul se judeca in instanta in procedura de urgenta si sunt scutite de taxa de timbru.

CAPITOLUL IV - Dispozitii tranzitorii si finale

Art. 23.

(1) Prezenta lege va intra in vigoare la 60 de zile de la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

(2) In termen de 60 de zile de la data publicarii prezentei legi in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, Guvernul va elabora, la initiativa Ministerului Informatiilor Publice, normele metodologice de aplicare a acesteia.

Art. 24.

(1) In termen de 60 de zile de la data intrarii in vigoare a prezentei legi Ministerul Informatiilor Publice, Ministerul Comunicatiilor si Tehnologiei Informatiei si Ministerul Finantelor Publice vor inainta Guvernului propuneri privind masurile necesare pentru ca informatiile de interes public sa devina disponibile in mod progresiv prin intermediul unor baze de date informatizate accesibile publicului la nivel national.

(2) Masurile prevazute la alin. (1) vor privi inclusiv dotarea autoritatilor si institutiilor publice cu echipamentele de tehnica de calcul adecvate.

Art. 25.

Pe data intrarii in vigoare a prezentei legi se abroga orice prevederi contrare.